

Forum V

17. Elämää ja arkea

Näkökulmia tehtävien ja kuvien käsittelyyn

Tehtävä 1

Keitä olivat säätyläiset?

- Aatelisto, papisto, ylempi porvaristo ja ylemmät virkamiehet kuten upseerit.
- Heitä yhdistivät ruotsin kieli, yleensä kielitaito ja sivistys.

Tehtävä 2

Miksi rahvaan elämästä tiedetään vähemmän kuin säätyläisten elämästä?

- Rahvas ei yleensä ollut kirjoitustaitoista, joten siihen kuuluneet eivät jättäneet itsestään lähteitä kuten säätyläiset.
- Säätyläiset kirjoittivat rahvaasta harvoin, etenkin heidän arkisesta elämästään.
- Rahvaan elämästä on toki lähteitä jonkin verran, esimerkiksi käräjäoikeuden pöytäkirjoissa rikkomuksia, hautajaispuheissa elämäkertatietoja jne.

Tehtävä 3

Mitä tarkoittaa ruotujärjestelmä?

- Useampi talo vastasi yhdessä ruotusotilaasta. Hänelle piti antaa ylläpitoon riittävä talo ja maapalsta. Näin sotalaisina aikoina saatiin sotilaita, mutta rauhan aikana ruotusotilaat viljelivät maata.

Tehtävä 4

Millaisia töitä oli piikojen vastuulla?

- Käytännössä kaikki raskaat sisätyöt, kuten siivoaminen ja ruuanlaitto.
- Pyykinpesu ja karjasta huolehtiminen sekä peltotyöt kuuluivat myös piian töihin.

Tehtävä 5

Miten palveluspakko rajoitti palkollisten elämää?

- Kun piika tai renki oli ottanut syksyllä palvelupaikan, oli hänen hoidettava sitä vuoden. Hän ei voinut keskeyttää palvelua kesken vuoden.
- Se vaikeutti myös palkollisten perheen perustamista.

Tehtävä 6

Mitä olivat papiston tehtävät 1700-luvun Suomessa?

- Kirkollisten tehtävien lisäksi papistolle kuului paljon muitakin tehtäviä.
- Hänen velvollisuutenaan oli hoitaa väestökirjanpito.
- Pitäjänkokouksen puheenjohtajana hänen vastuulleen tuli rokotuksista huolehtiminen, pitäjänmakasiinien organisointi ja kättilöiden palkkaaminen.
- Pappi välitti myös erilaisia tiedotuksia seurakuntalaisille saarnojen yhteydessä.

Tehtävä 7

Tee käsitekartta 1700-luvun säätyläisten elämästä.

Näkökulmia, joita käsitekartassa voi olla:

- Säätyläiset pyrkivät elämään ja pukeutumaan säädynmukaisesti.
- Säädynmukaiseen elämään kuului hieno asunto, joka oli usein sisustettu kustavilaiseen tyyliin.
- Ruokasaleissa ja seurusteluhuoneissa esiteltiin vaurautta pöytähopein ja posliiniastioin.
- Säätyläiset seurustelivat keskenään, ja he puhuivat pääosin ruotsia.
- Toisten luona vierailuihin kuului ruokailua, musiikkiesityksiä ja toisinaan myös tanssia.
- Säätyläisperheet pyrkivät kouluttamaan poikansa ja tyttärensä hyvin.
- Säätyläislapset opiskelivat usein vieraita kieliä, kuten ranskaa.
- Pojat opiskelivat myös esimerkiksi matematiikkaa, tytöt tekivät paljon käsitöitä.
- Säätyläiset pyrkivät järjestämään lapsilleen säädynmukaisen avioliiton.

Tehtävä 8

Nettitehtävä. Etsi netistä kuvia kustavilaisen tyylin sisustuksesta ja huonekaluista. Mitkä olivat niiden tyypillisiä piirteitä oppikirjan tekstin ja kuvien perusteella?

- opiskelijan oma vastaus